

Fængselsfunktionæren

FÆNGSELSFORBUNDET

NR 2
APRIL 2016

**RYGEFORBUD PÅ VEJ I
FÆNGSLER OG ARRESTHUSE?**

**FÆNGSELSBETJENTE ER
MERE SYGE**

**DRONER TRUER SIKKERHEDEN
I KRIMINALFORSORGEN**

INDHOLD

- 4 Fængselsbetjente er mere syge
- 6 Sygefraværssamtaler har ofte ikke effekt
- 8 Kort nyt
- 10 Droner truer sikkerheden i Kriminalforsorgen
- 12 Rygeforbud på vej i fængslerne?
- 14 Stor ståhej for ingenting i Hammer Bakker
- 16 Kriminalforsorgen står til søs
- 18 Fire nye mobilhunde på vej
- 20 Chefen må gerne politianmelde dig uden at fortælle hvorfor
- 22 Punktum i feriesagen
- 24 Fængselsbetjente skal ikke sidde gemt væk på kontorene
- 25 Det kræver et godt helbred at være syg

VI FINDER ALDRIG ALLE MOBILTELEFONER, MEN...

Af Kim Østerbye, formand for Fængselsforbundet

Jeg kan godt forstå, at mange danskere er forbløffet over, at fængslede fra terror-sagen har haft adgang til mindst 12 mobiltelefoner. Det er ikke godt nok.

Derfor er jeg enig med justitsminister Søren Pind, der præsenterede en tre-trinsraket i kampen mod mobiltelefonerne i begyndelsen af marts: For det første skal vi være bedre til at forhindre indsmugling. For det andet skal vi være bedre til at finde telefonerne. Og for det tredje skal straffene skærpes.

De to første trin er i høj grad vores ansvar, og vi skal levere varen.

Når det er sagt, er tingene langt fra sort-hvide. Det er umuligt fuldstændigt at forhindre indsmugling i Kriminalforsorgen. Det vil aldrig lykkes.

I fængsler og arresthuse kæmpes der daglig en kamp mellem de indsatte på den ene side – som hele tiden finder nye indsmuglingsveje – og personalet på den anden side, som forsøger at stoppe de indsatte kreativitet.

De indsatte gemmer mobiltelefonerne på kroppen. Nogle gange i endetarmen. De gemmer dem i ting, som de har med ind som for eksempel bøger eller sko. De får

venner til at kaste dem over hegnet eller muren. Eller skjuler mobiltelefonerne blandt varer, som leveres til fængslet eller arresthuset. Kun fantasien sætter grænser.

Sidder de indsatte i små gamle arresthuse med to fængselsbetjente på vagt – som det har været tilfældet i terror-sagen – er det meget svært at forhindre indsmuglingen.

Det samme kan siges generelt om Kriminalforsorgens institutioner. Hverken bygningsmassen eller personaledekningen sikrer et tilstrækkeligt sikkerhedsniveau.

Sikkerheden halter i vores bygninger, hvoraf en del blev bygget før Første Verdenskrig. Samtidig mangler der omkring 200 betjente landet over blot for at dække det almindelige vagtbehov.

Derfor må ministeren sikre, at der følger ressourcer med, hvis han for alvor vil gøre noget ved problemerne med mobiler.

Det er fair nok, at han stiller nye krav til os. Men det kan ikke blive en gratis omgang.

Vi kan kun gøre det bedre, hvis vi får opbakningen til det.

Udgivet af:
Fængselsforbundet
Ramsingsvej 28 A, st. th.
2500 Valby

Redaktionen: tlf. 72 55 99 91
www.faengselsforbundet.dk

ISSN: 0902-8897
ISSN: 2245-6635 (online)

Artikler og indlæg modtages på:
Redaktion@faengselsforbundet.dk.
Debatindlæg (max 750 ord) sendes med navn, stilling og tjenestested. Send gerne fotos med.

Redaktionen forbeholder sig ret til at redigere i indsendte tekster. De holdninger, der kommer til udtryk i indlæg og artikler, er ikke nødvendigvis et udtryk for forbundets holdning. Hvis intet andet er angivet, er materialet skrevet af redaktøren.

Redaktion:
Ansvarshavende redaktør Kim Østerbye
Redaktør Søren Gregersen
Journalist Kristian Westfall

Produktion og tryk: PE Offset A/S
Grafisk design: kroyergrafik.dk

Foto: Nicolai Perjesi, Søren Gregersen,
Kristian Westfall, Andreas Graae

GENNEMSNITLIGT ANTAL SYGEDAGE BLANDT OPSYNSPERSONALET

FÆNGSEL	2015
Møgelkær Fængsel	23,6
Vridsløselille Fængsel	23,0
Horserød Fængsel	22,9
Herstedvester Fængsel	22,7
Nyborg Fængsel	22,3
Renbæk Fængsel	21,8
Institution Skjern Å*	21,5
Ringe Fængsel	21,3
Enner Mark Fængsel	19,5
Københavns Fængsel	18,6
Jyderup Fængsel	17,6
Sønder Omme Fængsel	16,5
Kragshovede Fængsel	16,0
Søbysøgård Fængsel	15,9

*Statsfængslet Midtjylland
Kilde: Kriminalforsorgen.

Der er stor forskel på sygefraværet fra fængsel til fængsel.

Sygefraværet er nu oppe på 20 dage i gennemsnit om året.

SYGEFRAVÆRET STIGER

Landets fængselsbetjente har flere og flere sygedage. På to år er sygefraværet steget med tolv procent.

Af Søren Gregersen

Kriminalforsorgen er den forkerte arbejdsplads at vælge, hvis man vil undgå sygdom.

Hvor en typisk statslig medarbejder er syg 8 dage om året, er en fængselsbetjent syg 20 dage om året.

Som fængselsbetjent må man altså forvente at være syg næsten en arbejdsmåned hvert år.

Og udviklingen går i den forkerte retning. Fra 2013 til 2015 er sygefraværet blandt opsynspersonalet øget med 12 procent fra 18 dage til 20 dage.

Sygefraværet stiger samtidig med, at Kriminalforsorgen har gennemført en stor reformproces. Det er ikke tilfældigt, mener Fængselsforbundets arbejdsmiljøtvholder Allan Kjær.

"En så omfattende forandringsproces som Kriminalforsorgen har været igennem siden 2013, påvirker medarbejdernes trivsel," siger han.

Forbundssekretæren vurderer, at Kriminalforsorgen ikke har været god nok til at arbejde med forandringsprocessen i forhold til arbejdsmiljøet. Lederne har været begravet i driftopgaver og nye krav.

"Jeg mener, at lederne har gjort, hvad de kunne for at få tingene til at hænge sammen, men der har ikke været timer nok i døgnet," siger Allan Kjær.

Samtidig er det ikke blevet bedre af, at flere tjenestesteder er lukket midlertidigt eller permanent: "Det er en voldsom belastning for trivslen, når ens arbejdsplads pludselig lukker. Disse kollegaer har det bestemt ikke nemt," siger han.

HØJ SYGDOM I MØGELKÆR

Møgelkær Fængsel er hårdt ramt. Her er det gennemsnitlige sygefravær steget fra 11 dage til 24 dage i løbet af to år. Det åbne fængsel ved Horsens Fjord tager dermed den triste titel som dansk mester i fængselssygdom.

Tillidsrepræsentant Lars Mogensen mener, at årsagen blandt andet ligger i dårligt arbejdsmiljø generelt, og at fængslet har haft flere langtidssyge.

"Vi er opmærksomme på problemerne, og vi er ved at iværksætte en handlingsplan for at forbedre arbejdsmiljøet," siger Lars Mogensen.

LAV SYGDOM PÅ SØBYSØGÅRD

Omvendt har Søbysøgård Fængsel det laveste sygefravær i 2015. Det lå på 16 dage i gennemsnit. Det vil sige otte dage færre end i Møgelkær.

Forbundets tillidsrepræsentant Michael Sørensen er overrasket over det lave sygefravær, men han er bange for, at det ikke holder i længden.

"Mine kollegaer er pligtopfyldende. Derfor har vi få sygedage. Men jeg tror ikke, det fortsætter i 2016. Buen er blevet spændt for langt i forhold til arbejdsopgaver og mangel på folk," siger han.

LØSNINGER

Allan Kjær mener ikke, at der er en nem måde at knække sygekurven på: "Vi skal selvfølgelig bruge de redskaber, som vi kender i forvejen. Men Kriminalforsorgens nye ledere skal også have et langt større fokus på personaleledelse og mindre på driftsledelse," siger han.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har heller ikke en mirakelkur. Men enhedsleder i Koncern-HR Eva Worm er enig i, at ledelsesarbejdet er vigtigt.

"Arbejdet med at bringe mennesker sikkert videre til et liv uden kriminalitet er et krævende job. I Kriminalforsorgen er faste rammer og sikker ledelse derfor nøglebegreber. I 2016 sætter vi fokus på lederens centrale rolle i forhold til at skabe et godt arbejdsmiljø, fastholde medarbejderne i jobbet og reducere sygefraværet," siger hun.

Samtidig vil Kriminalforsorgen i endnu højere grad arbejde med de konkrete udfordringer i de enkelte institutioner. Her ser hun arbejdsmiljøorganisationen som en væsentlig samarbejdspartner både i forhold til den forebyggende arbejdsmiljøindsats og arbejdet med at reducere fravær.

Hun peger desuden på, at Kriminalforsorgens sundhedsordning skal i udbud i slutningen af året. Man vil lægge vægt på at vælge en ordning, der kan understøtte arbejdet med at fastholde medarbejderne i job og reducere fraværet.

SYGEFRAVÆRS-SAMTALER HAR OFTE IKKE EFFEKT

Hver anden sygeramt fængselsbetjent mener, at sygesamtalen ikke fik vedkommende hurtigere tilbage i jobbet. Det viser en spørgeskemaundersøgelse i Kriminalforsorgen Syddanmark.

Af Søren Gregersen

Målet om at sygefraværssamtaler skal hjælpe den syge hurtigere tilbage til arbejdet indfries langt fra altid.

Fængselsforbundet har udsendt et spørgeskemaundersøgelse til sine medlemmer i Kriminalforsorgen Syddanmark. Skemaet er udfyldt af 284 medarbejdere, hvoraf 109 har været til en sygesamtale inden for de seneste fem år.

Blandt dem som har været til samtale, svarer 50 procent, at samtalen ikke bragte dem hurtigere tilbage til jobbet.

En betjent skriver kort og godt: "Slet ikke."

Mens en anden skriver: "Jeg gik hjem med en tom følelse. Jeg vidste ikke, om jeg var købt eller solgt."

En tredje betjent mener nærmest, at samtalen forlængede sygdomsperioden: "Samtalerne gjorde mig altid mere syg dagene før og efter. Den ene gang valgte min afdelingsleder at indkalde mig til en sygesamtale dagen efter min ferie. Den indkaldelse fik jeg den sidste dag før min ferie. Spørg mig om min ferie var ødelagt."

VIRKER IKKE EFTER HENSIGTEN

Det er Fængselsforbundets områdetillidsrepræsentant i Syddanmark, Mette Frets Nielsen, som har taget initiativ til undersøgelsen. Hun vil nemlig gerne have et bedre billede af om samtalerne fungerer, som de skal.

Områdetillidsrepræsentanten er ikke overrasket over, at mange samtaler ikke virker efter hensigten. Det gælder for eksempel, hvis man indkaldes til samtale efter kortere sygeperioder.

"Man kan være uheldig og få influenza flere gange på et år, og derfor blive indkaldt til samtale. I den situation tror jeg ikke, at samtalen har effekt. Man kan også stille spørgsmål ved, om det overhovedet er nødvendigt at holde samtalen i den situation," siger Mette Frets Nielsen.

Hun mener derfor, at Kriminalforsorgen i højere grad bør overveje fra sag til sag, om der er brug for at holde samtalen og hvordan.

"Indgangsvinklen bør være forskellig, alt efter om man har brækket et ben eller er ramt af stress. Det er snarere i den sidste situation end i den første, at samtalerne giver mening."

GOD DIALOG ELLER TREDJEGRADSFORHØR

Et andet aspekt ved sygefraværssamtalerne er at fremme dialogen. Det mål ser i højere grad ud til at lykkes.

45 procent af respondenterne oplever nemlig, at samtalerne er gode som helhed.

En betjent skriver for eksempel: "Jeg følte virkelig, jeg blev hjulpet, og at der var interesse i, at der skulle ske nogle ændringer."

Ligesom en anden skriver: "Godt humør blandt alle deltagere. Ivrig for at komme på arbejde. De tog hensyn."

Det er dog ikke alle, som har en positiv oplevelse. 29 procent af respondenterne – altså hver tredje – vurderer samtalerne negativt.

De føler eksempelvis, at de blev mødt med mistænkeliggørelse, og at samtalen mere havde karakter af forhør end ligeværdig dialog.

Udsagn som "det var et tredjegradsforhør", "stemning af mistillid", "ubehagelig tone," går igen i mange kommentarer i undersøgelsen.

En betjent sætter det på spidsen på denne måde: "Jeg oplevede det som den værste samtale i mit liv. Det var tydeligt, at min daværende inspektør ville sende mig direkte i helbredsnavnet og få mig fyret."

Mette Frets Nielsen synes, det er uacceptabelt, at så mange har en dårlig oplevelse, når de bliver indkaldt til samtale: "Folk skal ikke føle sig truet. Det bliver vi nødt til at få lavet om op."

Hun er derfor i dialog med områdekantoret i Kolding med henblik på at forbedre samtalerne.

FORSLAG

Medarbejderne i Syddanmark har også bud på, hvad der bør forbedres. Flere elementer går igen i de 57 forslag, der kommer frem i undersøgelsen. Der peges for eksempel på, at alle parter bør være forberedte til samtalen, og at lederne skal være uddannede i det.

En betjent skriver: "Ledelsen burde sætte sig bedre ind i tingene og forholde sig til fakta. Det følte til tider som et interview med en politiker."

Andre opfordrer til, at samtalerne afvikles efter hensigten: "En leder bør spørge om, arbejdspladsen kan gøre noget for at forbedre sygefraværet," påpeges det.

Mange understreger også vigtigheden af, at samtalerne afvikles i en god tone.

"De skal være bedre til at forstå, at man har det svært. At et gok i nødden ikke fremmer noget. Og de skal have fakta på plads. Det er ikke fedt at blive beskyldt for at være mere syg, end man har været."

En anden skriver: "De skal som i mit tilfælde starte med en positiv vinkel."

Der er også flere, som opfordrer til, at man tager en bisidder med til samtalerne – for eksempel en tillidsrepræsentant. Det er Mette Frets Nielsen helt enig i.

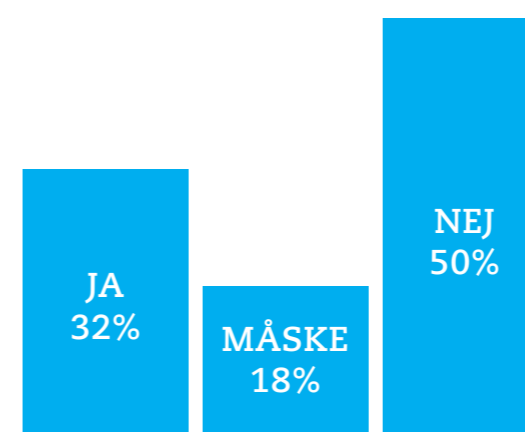
FORSTÆRKET FOKUS

Eva Worm, der er enhedsleder i Koncern-HR, glæder sig over, at 45 procent af respondenterne vurderer samtalerne positivt. Men det er ikke tilfredsfredstillende, at 29 procent vurderer samtalerne dårligt.

Hun oplyser, at Kriminalforsorgen i 2016 sætter fokus på den nuværende rammesætning i forhold til sygefraværsarbejde, og at man er i gang med at omskrive den nuværende sygefraværshåndbog.

"Vi sætter også fokus på lederopgaven med afsæt i det netop offentliggjorte medarbejder- og ledelsesgrundlag, som har til formål at tydeliggøre roller og ansvarsfordeling. Ambitionen er, at det skal omsættes til den enkelte leders arbejde at sikre et godt og trygt arbejdsmiljø og reducere sygefravær," siger Eva Worm.

BRAGTE DIN SYGEFRAVÆRSSAMTALE DIG HURTIGERE TILBAGE TIL JOBBET?

Hver anden fængselsbetjent mener ikke, at sygesamtalen var med til at forkorte deres sygeperiode.

Kilde: Fængselsforbundets undersøgelse af sygefraværssamtaler i Kriminalforsorgen Syddanmark. N: 109.

”Jeg oplevede det som den værste samtale i mit liv. Det var tydeligt, at min daværende inspektør ville sende mig direkte i helbredsnavnet og få mig fyret.”

Anstalten i Ilulissat

KRIMINALITETEN FALDER I GRØNLAND

Grønlænderne holder sig mere og mere på den rigtige side af loven. I 2015 var der 4.100 anmeldelser af tyveri, vold og anden kriminalitet. Til sammenligning var der over 5.000 anmeldelser i 2011.

50 DRÆBTE I MEXICANSK FÆNGSEL

Der har været oprør i et fængsel i den mexicanske by Monterrey i det nordøstlige Mexico. Mindst 50 personer mistede livet, herunder både fanger og fængselsbetjente.

10.000.000 FANGER

Med 3.500 indsatte udgør danske fanger en dråbe i havet, når det kommer til verdens samlede fængselspopulation. Ifølge den seneste opgørelse fra Institute for Criminal Policy Research sidder der over 10 millioner mennesker i fængsel. USA topper listen med 2,2 millioner indsatte efterfulgt af Kina med 1,7 millioner indsatte. Kinas reelle tal er dog formentlig langt højere, fremgår det.

FÆNGSEL LUKKER – NU KOMMER DER HEGN UDENOM

Der er tilsyneladende mere behov for at passe på afviste asylansøgere end på kriminelle. Nu bliver der i hvert fald sat hegn op omkring det tidligere fængsel på Kærshovedgaard, som er blevet omskølet til udrejsecenter. Det kunne man godt have brugt, dengang fængslet var plaget af indsmugling og indtrængende gæster.

BJERRE ARREST MANGLER MILLIONER

Det går ikke så godt med at restaurere Bjerre Arrest ved Horsens. Arresten fra 1846 blev købt af en forening for et år siden, men der mangler et tocifret millionbeløb, hvis planerne om at indrette bygningen til vandrehjem skal føres ud i livet.

1.000

Så mange kroner har Fængselsforbundets medlemmer i gennemsnit hentet i bonus fra Forbrugsforeningen i 2015.

DET BLIVER LETTERE AT ADSKILLE FANGERNE

Indsatte med ekstreme holdninger skal ikke have mulighed for at påvirke andre indsatte. Folketinget har derfor vedtaget to lovforslag, som gør det nemmere at adskille radikaliserede fanger fra andre indsatte. Desuden bliver det lettere at udveksle oplysninger om mistænkte ekstremister mellem myndighederne.

LÆS VORES NYHEDER PÅ MOBILEN

Fængselsforbundets hjemmeside er nu mobilvenlig. Det vil sige, at den automatisk tilpasser sig formatet på din mobilskærm. Det gør det nemmere at læse nyheder og information på hjemmesiden via mobil og tablet.

FANGEKORET FORTSÆTTER

Selvom det er ved at være slut med Statsfængslet i Vridsløselille, lever Fangekoret videre. Planen er at fortsætte aktiviteterne fra det nye fængsel på Falster, oplyser korleder Louise Adrian.

” Man skal være otte kilometer væk fra militært område, når man flyver med droner og fem kilometer væk fra lufthavne. Men man skal kun være 150 meter væk fra fængsler og arresthuse, hvilket jo reelt set er lige om hjørnet,” siger Andreas Immanuel Graae.

DRONER TRUER SIKKERHEDEN I KRIMINALFORSORGEN

Droner er i flere tilfælde blevet brugt til indsmugling ved Enner Mark Fængsel. Ekspert efterlyser ændringer i lovgivningen.

Af Kristian Westfall

Der er noget i luften over fængsler og arresthuse, som slet ikke burde være der.

For i flere tilfælde har der været forsøg på indsmugling ved hjælp af droner. De små fjernstyrede flyvende robotter udgør en helt ny sikkerhedsudfordring for Kriminalforsorgen.

Et af de steder hvor man ved, at droner er blevet brugt, er i Enner Mark Fængsel. Det viser en aktindsigt som Danmarks Radio har fået i en korrespondance mellem Direktoratet for Kriminalforsorgen og Erhvervsstyrelsen.

Henvendelsen drejede sig om, at Kriminalforsorgen ønskede at benytte det såkaldte 'spotjamming', der målrettet forstyrrer dronernes radiosignal. Kriminalforsorgen fik afslag. Til gengæld fik Danmarks Radio en god historie.

REEL TRUSSEL

Tillidsrepræsentant Carsten Aagaard på Enner Mark Fængsel, mener, det ikke bare er en god historie. Det er også et stort problem, at droner har nem adgang til det lukkede fængsel.

"Det er helt sikkert et problem – det handler ikke bare om en enkelt eller to droner," siger tillidsrepræsentanten, der har flere vidnesbyrd om droner på fængslets matrikel.

Efter afslaget på brug af jamming er fængslet i gang med en række andre elektroniske tiltag for at dæmme op for problemet. Han vil ikke komme nærmere ind på hvad, men afslører dog, at man regner med, at dronerne er på vingerne om natten, og at løsningerne selvfølgelig ikke skal begrænses af mørket.

Forbundssekretær i Fængselsforbundet Bo Yde Sørensen mener også, at elektroniske løsninger er vejen frem: "Vi er nødt til at have teknisk hjælp. Hvis der flyver en drone rundt højt oppe i luften, er der ikke så meget andet betjentene kan gøre, end at kigge på den," siger han.

Han frygter, hvad der kan indsmugles af luftvejen: "Større droner kan med lethed flyve med både telefoner, stoffer og ikke mindst våben. Det kan jo skabe ekstremt farlige situationer," siger Bo Yde Sørensen.

Chef for Koncern Sikkerhed, Lars Rau Brysting, understreger dog, at det er undtagelsen og ikke reglen, hvis der flyver droner over murene til Kriminalforsorgens institutioner.

"Vi er bekendt med udfordringen. Derfor følger vi udviklingen tæt. Men jeg ligger ikke inde med oplysninger om, at det er et dagligdagsproblem. Hvis det er tilfældet, vil jeg opfordre de enkelte betjente, der har set droner, til at gå til deres sikkerhedsorganisation, så vi kan kende problemets omfang," siger han.

Han medgiver, at de nye tiltag for at bekæmpe mobiltelefoner i fængslerne med kropsscannere, som justitsminister Søren Pind (V) lancerede i starten af marts, måske kan få dronerne til at sværme mere.

"Når man iværksætter initiativer på et område, åbnes der selvfølgelig andre. Det er vi bevidste om," siger Lars Rau Brysting.

IDENTIFICER EJERMÆND

Selvom fængselsbetjentene lige nu står med ringe muligheder for at stoppe ulovlige droneflyvninger, er der en række tiltag, som kan gøre kampen mod dronerne lettere.

Det mener Andreas Graae, der forsker i droner på Syddansk Universitet i Odense. Ifølge ham er man ved at udvikle en form for elektroniske nummerplader til droner, der skal gøre det muligt at identificere ejeren af en drone: "Ved at kræve at droner udsender et GPS-signal, og at man skal registrere køb af en drone, kan man nemmere identificere droners ejere, og retsforfølge folk, der foretager ulovlige flyvninger," siger han.

Selvom han erkender, at kriminelle per definition ikke er bange for at bryde loven, mener han, at tiltaget i et vist omfang kan besværliggøre lyssky droneaktiviteter.

Desuden undrer han sig over, at lovgivningen overhovedet tillader flyvning med droner tæt på fængsler og arresthuse: "Man skal være otte kilometer væk fra militære flyvepladser, når man flyver med droner og fem kilometer væk fra lufthavne. Men man skal kun være 150 meter væk fra fængsler og arresthuse, hvilket er samme afstandskrav som til al anden bebyggelse. Reelt set er det jo lige om hjørnet."

En lovændring vil altså gøre det nemmere at stoppe droner tæt på Kriminalforsorgens institutioner.

DRONER FASCINERER OG SKABER FRYGT

Andreas Graae er ikke i tvivl om, at droner er kommet for at blive. Dels bliver de billigere og billigere at anskaffe, og dels vækker de noget særligt i os.

"Mange hygger sig med at flyve med dem. Sidste år var det en af de mest populære julegaver. De både fascinerer og skræmmer os, fordi de fremkalder associationer til science fiction og robotter, der overvåger os. Det er nok derfor, at mange mennesker føler en modstand ved dronerne, for der er jo ingen, som kan lide at føle sig overvåget af maskiner," siger han.

HAN-BIER

Droner er i teknologisk forstand et lille ubemandet luftfartøj. Flyet kan fjernstyres via fjernbetjening eller en smartphone. De forbindes ofte med militæraktioner, men droner bruges også til eftersøgning og redningsaktioner, trafikovervågning, vejrovervågning og brandslukning. Og altså nu også fragt af ulovlige effekter til indsatte i fængsler og arresthuse. Droner er opkaldt efter han-bier.

RYGEFORBUD PÅ VEJ I FÆNGSLERNE?

Fængselsforbundet går ind for rygeforbud inden for murene, men politikerne er fodslæbende i spørgsmålet. Det til trods for, at Arbejdstilsynet har udstedt syv påbud.

Af Kristian Westfall

Der kan tilsyneladende gå lang tid før det er slut med at tænde en smøg i fængsler og arresthuse. For selvom problemerne med passiv rygning og røgsure celler fortsætter, er der umiddelbart ikke udsigt til en ændring af lovgivningen.

Det ser nemlig ikke ud til, at ideen om et rygeforbud fænger på Christiansborg.

Det er stort set umuligt at få politikerne i tale om problemstillingen. Fagbladet har kontaktet alle Folketingets retsordførere og justitsminister Søren Pind (V).

De der svarer, erkender problemet, men har generelt svært ved at melde en klar holdning ud. En del henviser til, at der er tale om et arbejdsmiljøspørgsmål.

Det gør Venstres retsfører for eksempel: "Vi overvejer spørgsmålet. Min personlige opfattelse er, at der er tale om en arbejdsmiljølovgivning," siger Preben Bang Henriksen.

Stort set samme budskab lyder fra socialdemokraternes retsordfører Trine Bramsen, som dog vil undersøge mulighederne for et forbud.

Det er kun retsordførerne fra Alternativet og Enhedslisten, som kommer med klare svar.

Josephine Fock (ALT) støtter et forbud indendørs: "Vi mener de indsatte kan ryge på deres gårdture, men må respektere,

LUFTRENSERE I MØGELKÆR

Møgelkær Fængsel har opstillet luftrensere på grund af passiv røg på fællesarealerne, men forsøget har været en begrænset succes. Hvis luftrensere skal have effekt, skal de nemlig køre på fuld kraft, og så larmer de så meget, at de indsatte slukker dem. Firmaet, der leverer luftrensere, vil nu prøve at gøre det utilgængeligt for de indsatte at slukke maskinen. Status er derfor, at luftrensere er ude af drift, og at man i stedet opfordrer rygerne til at lukke døren.

at der ikke skal ryges indenfor på grund af de ansattes arbejdsmiljø," siger hun.

Mens Pernille Skipper (EL) er modstander af forbuddet: "Vi er tilhængere af, at man laver reglerne på hvert enkelt institution på en måde, så de indsatte kan ryge på deres egen celle og udendørs under så restriktive regler som muligt. Man kan for eksempel også lave regler om udluftning med videre. Det er også sådan, vi ser det på for eksempel plejehjem, hvor der på den ene side er tale om et privat hjem og på den anden side en arbejdsplads. Det er ikke optimalt, men det er jeg heller ikke sikker på, at det kan blive i nogen form," siger Pernille Skipper.

ET FORBUD ER ENESTE VEJ FREM

Fængselsforbundet mener derimod, at et forbud mod tobaksrøg i Kriminalforsorgens institutioner er på høje tid.

Forbundssekretær Allan Kjær siger: "Stort set alle andre arbejdspladser er lysår foran på det her punkt. Det handler jo om fængselsbetjentenes arbejdsmiljø. Der kan ikke være tvivl om, at røgfylde lokaler er meget sundhedsskadelige," siger han.

Og det ærgrer ham, at ingen politikere vægter arbejdsmiljøet højt nok til at turde forbyde røgen.

"Det undrer mig, at der ikke er flere politikere, der ønsker at tage ansvar i denne sag. Den eneste reelle løsning er en ændring af lovgivningen," siger han.

Forbundssekretæren peger også på, at Arbejdstilsynet har udstedt syv påbud til Kriminalforsorgen om at gøre noget ved røgen. Kriminalforsorgen skal sikre frisk luft til institutionerne.

DET ER DYRT AT VENTE

Påbuddene kan blive en meget dyr affære. For det er langt fra gratis, at opstille luftrensere og installere udsugning, som er nogle af de tiltag, Kriminalforsorgen bakser med.

Løsningen med et totalt forbud mod rygning bruges i Sverige, Australien og New Zealand. I Sverige behøvede man ikke, som i Danmark, at vente på en lovændring, da Kriminalvården kunne indføre forbuddet under en forordning, der har med sikkerhed og orden at gøre.

Helt så hurtigt kan det ikke gøres i Danmark, her kræver det en lovændring.

I mellemtiden forsøger Kriminalforsorgen at købe sig tid. Kriminalforsorgen har for nylig bedt om en udsættelse af fristen for at efterkomme Arbejdstilsynets påbud. Begrundelsen er, at Kriminalforsorgen ønsker tid til at finde en central løsning, der kan anvendes på alle institutioner.

Men medmindre der tales om en meget, meget stor landsdækkende udsugning, må en 'central løsning' givetvis være et totalt forbud.

TILFØJELSE EFTER DEADLINE!

Måske har retsordførerne alligevel en klar holdning til rygning i fængslerne. Efter fagbladet tog emnet op i denne artikel, har Trine Bramsen (S) stillet spørgsmål til ministeren. TV-Avisen vil derfor bringe et indslag om problemstillingen. Et indslag som formentlig sendes før fagbladet kommer på gaden.

” Stort set alle andre arbejdspladser er lysår foran på det her punkt. Der kan ikke være tvivl om, at røgfylde lokaler er meget sundhedsskadelige,” siger forbundssekretær Allan Kjær.

STOR STÅHEJ FOR INGENTING I HAMMER BAKKER

I skærende kontrast til det ramaskrig som rejste sig, da Pension Hammer Bakker blev annonceret, har medarbejderne kun modtaget positive tilkendegivelser fra omgivelserne, efter pensionen åbnede for et år siden.

Af Søren Gregersen

”Nej til kriminelle i Hammer Bakker,” torndede beboere og lokalpolitikere, da politikerne i 2012 besluttede at lukke Kriminalforsorgens udslusningspension på Fanø for i stedet at åbne en ny i Nordjylland.

Pensionen ville være ensbetydende med tyveri og utryghed. Derfor skulle fængslet – som de lokale kaldte det – placeres et helt andet sted end i det naturskønne område øst for Nørresundby.

Debatten kørte i flere år, blandt andet under kommunalvalget i 2013. Men konklusionen blev, at pensionen åbnede i maj 2015.

Nu har fagbladet besøgt den nye institution for at finde ud af, om Hammer Bakker har forvandlet sig til Nordjyllands svar på Patpong District.

Der hersker dog fred og ro i de sneklædte bakker i begyndelsen af marts. Uden for den store murstensbygning står et par beboere og får sig en smøg, og inden for kan hverken forstander Lone Lauritzen, tillidsmand Anders Mosegaard eller de øvrige ansatte bære ved til bålet om kriminalitet og utryghed.

De kender kun til ét tilfælde af tyveri, og her var det ikke pensionens beboere, som var ude på rov. Det var tværtimod beboerne, som var ofre. Nogen trængte nemlig ind, og stjal stole og kontanter fra beboerne.

Det viser sig også, at pensionen kun har modtaget positive tilkendegivelser, siden dørene blev slået op. Da pensionen havde 100 gæster på besøg til åbent hus, var selv de argeste byrådsmodstandere glade.

Facebookgruppen mod pensionen er også gået i stå. Ingen har skrevet noget siden august, hvor man forsøgte at koble et indbrud i Nørresundby sammen med den nye pension.

Det afviser Anders Mosegaard dog blankt: ”Vi havde ingen beboere ude på det tidspunkt.”

Noget kunne altså tyde på, at det var stor ståhej for ingenting, da naboerne protesterede over pensionen.

GODE FACILITETER

Det er nu heller ikke derfor, at Anders Mosegaard inviterede fagbladet til Nordjylland. Fængselsbetjenten ville gerne præsentere den nye institution for kollegaerne i resten af Kriminalforsorgen. Med god grund viser det sig, for pensionen tilbyder gode faciliteter og tilbud til sine beboere.

Det er lykkedes at skabe gode rammer for udslusning af op til 27 beboere. Køkkener og værelser er rummelige, moderne og charmerende. Samtidig giver naturområdet gode muligheder for at vandre, køre på mountainbike og sejle kajak. Det foregår alt sammen i beboernes fritid, for i dagtimerne arbejder de eller er i skole.

Beboerne består af vidt forskellige kriminelle som for eksempel vaneforbrydere, drabsdømte og misbrugere.

TVÆRFAGLIGHED

Pensionen har 12 medarbejdere, som blandt andet består af fængselsbetjente, socialrådgivere og socialpædagoger.

Ud over Lone Lauritzen og Anders Mosegaard møder vi familiebehandler Pernille Bøggild, fængselsbetjent Allan Poulsen og socialrådgiver Max Lester.

De synes, at det har været spændende at være med til at bygge pensionen op fra bunden.

Lone Lauritzen er den eneste, som har valgt at flytte med fra den tidligere institution på Fanø. Hun fortæller, at personalegruppen har gennemgået et 1-årigt uddannelsesforløb for at sikre en fælles referenceramme.

Pensionen tager udgangspunkt i en systemisk narrativ metode. Ideen er, at problemer ikke opstår individuelt, men i et samspil med andre mennesker, og at forandringer kan ske ved at introducere alternative fortællinger. Mange beboere har en identitet som kriminel. Det forsøger medarbejderne at ændre.

Allan Poulsen siger: ”Det er vores opgave at gribe fat i ting, som kan sikre, at det kan lykkes, så de ser sig selv på en anden måde.”

Tankegangen har mange konsekvenser for hverdagen i pensionen. Eksempelvis kalder man ikke beboere ved deres cellenummer, som det kendes andre steder i Kriminalforsorgen, men ved deres rigtige navne.

Og der bruges mange kræfter på at træne beboerne i almindelige sociale omgangsformer. Det bliver for eksempel skredet ind, hvis indsatte forsøger at hævde sig over for andre på traditionel fængselsvis. Her er der ikke noget med at prale med store indbrud, man har begået.

Max Lester har arbejdet i flere af Kriminalforsorgens institutioner. Han kan mærke på beboerne, at de er tæt på friheden: ”Her er omgangstonen lettere,” siger han.

KONTRAST TIL AALBORG ARREST

For de to fængselsbetjente Allan Poulsen og Anders Mosegaard er pensionen meget anderledes end Aalborg Arrest, hvor de tidligere arbejdede. I begyndelsen skulle de lige vænne sig til, at knivene lå fremme i køkkenet og at dørene ikke bliver låst. Men nu er de meget glade for det.

”Jeg kan sagtens mærke, at jeg ikke er så firkantet mere,” siger Allan Poulsen.

Anders Mosegaard er enig: ”Det kan slet ikke sammenlignes. Man er meget tættere på de indsatte her.”

De peger dog også på, at det ikke nødvendigvis er nemmere at arbejde i en pension, hvor man er sammen med beboerne alle timer.

”Man er mere træt, når man kommer hjem. Vi er på hele dagen,” siger Allan Poulsen.

HILS PETER KEMPF

Selv beboerne roser den nye pension. Vi møder A.P. i slutningen af besøget: ”Det er godt at være her. Man kan mærke, at det tværfaglige samarbejde fungerer mellem personalet,” siger han.

Han har været her siden juni, og fungerer som pedel. Han har en lille betingelse for interviewet: ”Jeg vil gerne sende en hilsen til fængselsbetjent Peter Kempf i Sønder Omme for hans store hjerte. Han gør en forskel.”

Skuffet må fagbladet således forlade Hammer Bakker uden en historie om konflikt og problemer. Til gengæld fik vi en historie om en udslusningspension, som er kommet godt fra start.

KRIMINALFORSORGEN STÅR TIL SØS

Hav, bælt og åer lægger navn til Kriminalforsorgens 25 nye institutioner. Samtidig omdøbes fængsler og arresthuse.

Af Søren Gregersen

Kriminalforsorgen har taget nye navn i brug. Eksempelvis er fem arresthuse og en KiF-afdeling på Sjælland, Lolland og Falster blevet samlet i Institution Bøgestrømmen.

Princippet har været, at der skal være et geografisk stednavn knyttet til de nye institutioner, for at skabe et tilhørsforhold til det område, hvor institutionen ligger.

Den geografiske forbindelse er dog lidt usikker nogle steder. Hverken arresthusene i Slagelse, Næstved, Nykøbing Falster, Nakskov, Maribo eller KiF-afdelingen i Næstved ligger i nærheden af Bøgestrømmen. Bøgestrømmen er det sund, som adskiller Sjælland fra den lille ø Nyord vest for Møn, hvis nogen skulle være i tvivl.

På samme måde synes fængselsbetjent Kim Vesterbæk fra Svendborg Arrest, at Institution Odense Å er misvisende, når man arbejder i Svendborg.

Et andet problem er, at navnene ikke signalerer retsvæsen. Det peger tillidsrepræsentant Peter Kempf Petersen i Statsfængslet i Sønder Omme på. Han arbejder nu i 'Institution Omme Å': "Det navn kunne man lige så godt give til en børnehave. Der er jo ikke noget, som indikerer, at det er et fængsel," siger han.

Tilsvarende lyder det fra forbundets tillidsrepræsentant i Institution Vadehavet Bjarke Knudsen: "Folk føler, at man med de nye navne fjerner sig fra Kriminalforsorgen over i noget mere institutionsagtigt," siger han.

Det er et underpartnerskab under Partnerskabet for strategi og styring, som er kommet frem til navnene.

Fængselsforbundets formand kalder navneprocessen en brevpapirøvelse, der er gået skæv: "Man har ikke inddraget medarbejderne nok. For os er det vigtigt at navnet på det sted, man arbejder, symboliserer det, man arbejder med.

INSTITUTIONER OG INSTITUTIONER

En institution er både den enkelte arrest og den organisatoriske sammenslutning, som arresten indgår i. Ordet institution bruges nemlig fremover i to betydninger. I organisatorisk forstand er der 25 institutioner. Mens der i straffuldbyrdelseslovens forstand stadig er cirka 80 institutioner.

Det er det, folk identificerer sig med. Vi arbejder med straffede mennesker, og det bør fremgå af den titel, arbejdspladsen har," siger Kim Østerbye.

De nye navne har også et par hårde ord med på vejen på Fængselsforbundets Facebookside, da vi skrev om det i fagbladets elektroniske udgave for en måned side.

Og Århus Stiftstidende kalder navnene for 'en Aarhus-historie'.

Flere politikere opfordrer ligefrem justitsminister Søren Pind (V) til at trække de nye navne tilbage.

Folketingsmedlem Hans Kristian Skibby (DF) mener, at navnene minder om steder, hvor man tager hen på ferie: "Det er nogle folk i København, som synes, at de ville gøre noget nemt kompliceret, og det er de så sandelig lykkedes med. For de her navne giver simpelthen ikke mening på hverken den ene eller anden måde".

Kriminalforsorgens direktør Jørgen Reimann tror dog, at det blot er et spørgsmål om tilvænning: "Jeg synes de navne, vi er endt med, er gode. Nu skal vi bare øve os i at bruge dem."

DET HEDDER STADIG FÆNGSLER

De enkelte matrikler bevarer deres fængsels- og arrestnavn. Men 'Statsfængsler' bliver til 'fængsler' og 'arresthuse' til 'arrester'.

Dermed slutter en historie, som går tilbage til 1930, hvor de første statsfængsler opstod. Det skete i forbindelse med, at der blev vedtaget en ny straffelov. Det oplyser historiker ved fængselsmuseet i Horsens, Lea Herbers Poulsen. Før 1930 brugte man for eksempel ordet 'straffeanstalt' i Horsens.

Statsfængslet Møgelkærs nye matrikelnavn er derfor Møgelkær Fængsel. Mens institutionsnavnet er Institution Kattegat.

Tilsvarende er matrikelnavnet for Arresthuset i Haderslev nu 'Haderslev Arrest' og institutionsnavnet er 'Institution Lillebælt, som er navnet for sammenslutningen af fem arresthuse og to KiF-afdelinger.

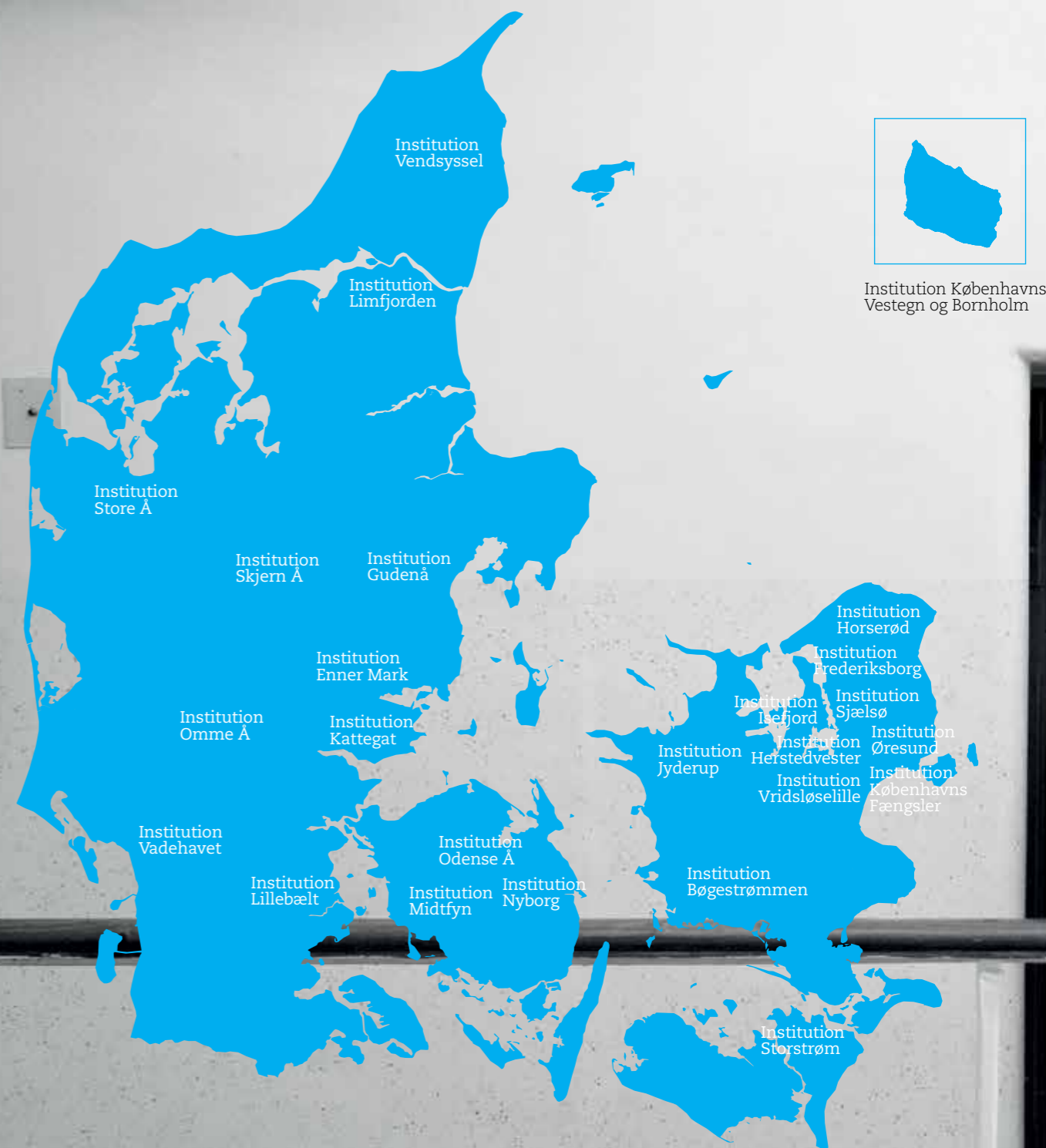
To fængsler har fået helt nye navne i løbet af processen. Det er Statsfængslet Østjylland og Statsfængslet på Nordfalster.

I Østjylland skal medarbejderne fremover sige 'Enner Mark Fængsel', når de løfter telefonrøret. Og på Nordfalster skal de kommende medarbejdere sige 'Storstrøm Fængsel'.

Ifølge Direktoratet for Kriminalforsorgen er det for at undgå forvirring at navnet ændres. Der må helst ikke være for mange "verdenshjørner" i navne, mener man.

Der er dog undtagelser fra reglen. For eksempel Institution Københavns Vestegn og Bornholm. Her kunne man måske have valgt navnet Institution Østersøen.

KRIMINALFORSORGENS 25 NYE INSTITUTIONER

Institution Københavns Vestegn og Bornholm

Det er ikke sikkert, at en hund både kan bruges som narko- og mobilhund, forklarer træningsleder Jørgen Hansen. Stort set alle gæster har nemlig en mobiltelefon på sig inden et besøg, og selvom den afleveres, vil farten af den sidde i tøjet. Det vil en mobilhund reagere på.

FIRE NYE MOBILHUNDE PÅ VEJ

Hunde og hundeførere i Kriminalforsorgen er trådt ind i kampen mod mobiltelefoner i fængsler og arresthuse. Opgaven løftes ved at træne to nye hunde, som alene skal finde mobiler og ved at opkvalificere to erfarne narkohunde.

Af Kristian Westfall

Der skal sættes hunde ind over for indsmuglede mobiltelefoner i fængsler og arresthuse. Det bedyrede justitsminister Søren Pind (V) om problematikken i januar. Derfor trænes menneskets bedste ven nu til at opsnuse de små elektroniske dimser.

Men man lærer ikke gamle hunde nye tricks over en eftermiddag. Der er nemlig en række faktorer, der spiller ind på, hvordan og hvornår de såkaldte mobilhunde kan lugte sig frem til mobilerne. Det oplyser hundefører og træningsleder Jørgen Hansen, da vi besøger ham på politiets træningsanlæg.

"Vi har valgt, at optræne to gamle narkohunde til mobil søg, og senere optræne to hvalpe. Der har været mange overvejelser, men ved at dele det mellem nye og gamle hunde, kan vi være klar om seks måneder med de to erfarne hunde," siger træningslederen.

Han forklarer, at en overvejelse går på, om de gamle hunde kan fortsætte med personsøg, når de er optrænet til at finde mobiltelefoner. Stort set alle besøgende har nemlig en mobiltelefon på sig inden et besøg, og selvom den afleveres, vil farten af den sidde i tøjet. Og det vil hunden reagere på. Derfor er det usikkert, om de kan fortsætte med den opgave.

Man har også overvejet at importere trænedede mobilhunde fra England. Men det er i de fjerreste lande, at man træner hunde som i Danmark. Blandt andet er det særligt for de nordiske lande, at man løfter hunden under en søgning. Derfor er man endt på løsningen med to nye og to gamle hunde.

MOBILER HAR EN SVAG LUGT

Opgaven bliver ikke nem for hundene. Mobiltelefoner lægger nemlig ikke duftspor, der er lige så stærke som de stoffer, de plejer at søge efter.

"Det er svært at opsnuse mobiltelefoner, fordi de ikke har en særlig kraftig fært. I modsætning til for eksempel kokain eller hash. Den kraftigste duft er fra batteriet, der er lavet af lithium. Men ren lithium er både eksplosivt og sundhedsskadeligt at indånde, så vi kan ikke træne på det rene stof, som vi plejer. Det er altså ikke bare lige til," siger Jørgen Hansen.

Han er som træningsleder en naturlig del af det team, der har sammensat en plan for den ønskede indsats. Udover

ham tæller teamet to ledere fra områdekontoret i Kolding, hvor hundeførerne hører til samt hundeførernes tillidsrepræsentant. Den plan, som de har strikket sammen, er netop godkendt af Koncern Sikkerhed, så der er grønt lys til at træne.

Jørgen Hansen er glad for de nye udfordringer. Sidste gang der skete en markant udvidelse af opgaverne som hundefører, var da der blev indført personsøg i 2011. Og den opgave er blevet hverdag nu.

Han understreger dog, at hundene ikke er noget vidundermiddel til bekæmpelse af mobiltelefoner, og at både mobilscannere og almindelig visitation stadig skal være en del af kampen.

"Vi kan ikke støvsuge en afdeling for mobiltelefoner med hunde, som vi kan med hash. Farten er for svær. Men der hvor det i høj grad giver mening at bruge os, er, når man ved, at der findes en telefon på cellerne, men at man ikke kan finde den med scanneren," siger han.

Desuden regner han med, at det ikke giver mening, at bruge mobilhundene i de åbne fængsler, da der allerede her er adgang til mobiltelefoner på cellerne.

FLERE HUNDE, SAMME ANTAL HUNDEFØRERE

Der er 16 hundeførere ansat i Kriminalforsorgen, og selvom der skal trænes to nye hunde op, forbliver antallet af hundeførere det samme. Af frivillighedens vej skal to eksisterende hundeførere nemlig påtage sig opgaven med at optræne mobilhundene. Så de nye hvalpe skal dele ejer med en garvet narkohund.

Tiltaget med mobilhunde giver altså umiddelbart ikke flere hundeførerstillinger, hvilket helt sikkert vil ærgre en del, som går rundt med en hundefører i maven.

KNAP 2.000 MOBILTELEFONER OM ÅRET

Der findes årligt mellem 1.800-2.000 mobiltelefoner i Kriminalforsorgen. Altså mere end fem om dagen.

DOMSAFSIGELSE:**CHEFEN MÅ GERNE POLITIANMELDE DIG UDEN AT FORTÆLLE HVORFOR**

Du skal ikke regne med at blive orienteret af din arbejdsgiver, hvis han anmelder dig til politiet. Det behøver han nemlig slet ikke, viser en ny dom.

Af Kristian Westfall

Loven tillader tilsyneladende, at en arbejdsgiver behandler sine medarbejdere dårligt. I hvert fald hvis du mener, at det bør være en rettighed at kende årsagen til, at chefen melder dig til politiet.

Det må fængselsbetjent Gustav Andersen sande efter Østre Landsret har stadfæstet en dom, der handlede om, hvor meget Kriminalforsorgen er forpligtet til at fortælle sine ansatte.

Fængselsforbundet førte sagen for Gustav Andersen, der uberettiget blev anklaget for bedrageri med sin løn-udbetaling, uden at Kriminalforsorgen fortalte ham om det.

Gustav Andersen er ærgerlig over udfaldet. Både på grund af det principielle, men også fordi han straks kunne afvise anklagen, da han blev oplyst om den.

Derfor mener han, at Kriminalforsorgen har et stort ansvar for, at sagen blev så stor en belastning for ham.

”Jeg følte mig jo værre stillet end de forbrydere, jeg passede på. De bliver trods alt oplyst om, hvad de er sigtet for. Da politiet endelig ringede tre måneder efter anmeldelsen, kunne jeg i løbet af tyve minutter finde fejlene i Kriminalforsorgens oplysninger og tilbagevise mistanken,” siger Gustav Andersen.

Forbundssekretær René Larsen – der har arbejdet med sagen for Gustav Andersen – er ligeledes meget utilfreds med udfaldet: ”Det er grotesk, at en arbejdsgiver har lov til at behandle sin medarbejder så ringe. Det må høre til almindelig anstændighed, at man fortæller, hvorfor man politianmelder en af sine ansatte,” siger han.

Han mener, at dommen bør give stof til eftertanke i Kriminalforsorgen: ”Det kan godt være, at Kriminalforsorgen ikke har gjort noget forkert juridisk, men det har de moralsk. Jeg håber, de fremover ikke politianmelder medarbejderne i blinde – og hvis de alligevel gør det: I det mindste fortæller medarbejderne hvorfor.”

TAKKER FORBUNDET

På trods af det manglende medhold i sagen, glæder Gustav Andersen sig over en række ting i hans komplicerede sag. Blandt andet modtog Gustav Andersen en arbejdsskadeerstatning som følge af den falske anklage.

”Jeg vil gerne fremhæve, den virkelig gode hjælp og støtte som jeg har fået af Fængselsforbundet. Havde det ikke været for fagforeningen, var det ikke gået. Det har været ufatte- ligt hårdt at være med i, og hvis du ikke har kræfterne, og ingen hjælper må du jo give op,” siger Gustav Andersen.

Og han har et klart budskab til de fængselsbetjente, der lige nu er på vagt landet over: ”Man skal som fængselsbetjent være i en fagforening, og man bør stå sammen på den gode måde. Det vil sige, at man også skal forsøge at undgå klikedannelser, og at man skal have noget selv-justits,” siger den nu pensionerede fængselsbetjent.

VILLE GERNE HAVE VÆRET I RETTEN

Da Direktoratet for Kriminalforsorgen ikke havde de beviser, de troede, for svindlen, frafaldt de sagen. Det ærgrer faktisk Gustav Andersen.

”Jeg havde set frem til en retssag, så jeg kunne frifindes for de fejlagtige anklager, men sådan blev det ikke. Men jura er jura.”

SÅDAN LYDER DOMMEN

Østre Landsret har den 6. januar 2016 stadfæstet en dom afsagt af Københavns Byret i en sag mellem Fængselsforbundet og Direktoratet for Kriminalforsorgen. En fængselsfunktionær var blevet anmeldt til politiet af Kriminalforsorgen på en mistanke om bedrageri med lønudbetalingerne. Mistanken mod fængselsfunktionæren viste sig at være grundløs. Sagen drejede sig for landsretten, om det var ansvarspådragende for Kriminalforsorgen, at man ikke havde orienteret fængselsfunktionæren nærmere om, hvilke forhold der konkret begrundede mistanken. Landsretten fandt, at Kriminalforsorgen ikke havde handlet ansvarspådragende.

” Vi var syge lige så lang tid, og han fik 47.000 kroner, mens jeg ikke får en krone. Jeg kan ikke forstå, at man kan snyde folk på denne måde,” siger Christian Søndergaard.

PUNKTUM I FERIESAGEN

Efter syv års juridisk tovtrækkeri er den såkaldte feriesag nu endelig slut. Konklusionen er, at 71 af Fængselsforbundets tidligere medlemmer har fået deres feriepenge, men at der ikke er penge til medlemmer, som blev afskediget før august 2007.

Af Søren Gregersen

Før i tiden måtte afskedigede tjenestemænd vinke farvel til feriepenge, hvis de havde været syge i længere tid.

Men i januar 2009 slog en EU-dom fast, at tjenestemænd har ret til deres optjente feriepenge, også selvom de har været syge i mere end seks måneder før afskeden.

Med EU-dommen i ryggen er det lykkedes for Fængselsforbundet at skaffe feriepenge til kollegaer, som blev afskediget før 2009.

I alt har 74 tidligere medlemmer fået penge. De har fået udbetalt 5,8 millioner kroner i alt. Det vil sige 78.000 kroner i gennemsnit.

Det er dog ikke lykkedes at skaffe yderligere feriepenge til afskedigede fængselsbetjente. I februar afsagde Østre Landsret nemlig dom i det sidste element i det lange forløb.

Sagen handlede om datoer. For da man skulle gøre fejlen god igen efter EU-dommen, vidste man ikke, hvor mange år tilbage retfærdigheden skulle

gælde. Sagt med andre ord: Hvornår var de afskedigedes krav på feriepenge så gamle, at kravet var forældet?

Fængselsforbundet mente på lige fod med andre tjenestemandorganisationer, at der måtte gælde en femårsfrist. Det accepterede kammeradvokaten efter nogle sværds slag, men man var ikke enige om, hvilken dato man skulle tælle tilbage fra.

Østre Landsrets dom betyder, at skæringsdatoen for forældelse bliver den 17. august 2007. Det er cirka to år senere end Fængselsforbundet havde håbet på.

HAR VENTET I TI ÅR

Østre Landsrets dom medfører, at tidligere værkfører Christian Søndergaard fra Toftlund ikke får sine feriepenge. Christian Søndergaard blev nemlig afskediget i 2006.

Han synes, det er uretfærdigt, at der ingen penge er til ham, mens hans kollega, som blev afskediget i 2007, har fået sine feriepenge: ”Vi var syge lige så lang tid, og han fik 47.000 kroner, mens jeg ikke får en krone. Jeg kan ikke forstå, at man kan snyde folk på denne måde,” siger Christian Søndergaard.

Han har ventet ti år på at få afsluttet sagen: ”Det er mange år at vente på svar,” siger han.

Fængselsforbundets formand Kim Østerbye ærgrer sig også over afslutningen på det lange juridiske forløb: ”Vi havde selvfølgelig håbet på, at dommen var faldet ud til vores tidligere kollegaers fordel.”

Han hæfter sig dog ved, at sagen er endt godt for mange andre kollegaer: ”Det er et flot resultat, at 74 tidligere kollegaer har fået deres penge. Det skyldes i høj grad det pres, som Fængselsforbundet og de andre organisationer har stået for,” siger formanden.

FÆNGSELSBETJENTE SKAL IKKE SIDDE GEMT VÆK PÅ KONTORERNE

Kan resocialisering og relationsarbejde foregå på et kontor bag en computerskærm? Nej, det kan det ikke. Ikke alene i hvert fald.

Af forbundssekretær Heidi Olsen

Jeg tror faktisk, at både politikere og arbejdsgiver inderst inde er klar over, at det har taget overhånd. Vi vil gerne udføre alle de opgaver, der bliver udstukket. Vi ved også, at sagsbehandling og registrering er en del af jobbet, og skal udføres med kvalitet.

Men hvor er tiden til klienten i centrum? Den lovgivende magt mener åbenbart, at klienten i centrum betyder, at de indsatte i højere grad skal overlades til sig selv, mens fængselsbetjentene sidder gemt væk på et kontor uden overblik.

Vi ved alle godt, at de kriminelle der i dag sidder i fængsel, er af en karakter, hvor det bestemt ikke er hensigtsmæssigt at lade dem overtage styringen på gangene.

Postulatet er her, at opgaven med sagsbehandling er gået for vidt. Ikke at vi skal udføre opgaverne, men det er blevet alt for tidskrævende set i lyset af alle de andre vigtige opgaver.

Politikerne har i den nuværende flerårsaftale slået fast, at fængselsbetjentene er krumtappen i opgaven med klienterne. Det er vi stolte af. Vi påtager os gerne opgaven.

UNDERSØGELSE AF SAGSBEHANDLING

Fængselsforbundet er ved at undersøge fængselsbetjentenes sagsbehandlingsopgave. Forbundet har udsendt et spørgeskema til alle medlemmer, som blandt andet indeholder en række spørgsmål om de administrative opgaver. Hvor meget fylder opgaverne? Er medlemmerne rustet til dem? Og så videre.

” Den lovgivende magt mener åbenbart, at klienten i centrum betyder, at de indsatte i højere grad skal overlades til sig selv.

Men det begynder at være tomme ord at tale om relationsarbejde, rollemodeller, arbejde med mennesker og gøre en forskel.

Sagsbehandlingen er generelt blevet mere vanskelig og kompleks, og ikke mindst tidskrævende. Det kræver stor opmærksomhed. Og det kræver både tid og ro, hvis vi skal aflevere et ordentligt stykke arbejde. Med betydelige besparelser og færre på vagt, så er det bare en dårlig cocktail.

I takt med, at opgaven bag computeren er blevet mere kompleks og vanskelig har man heller ikke vist rettidig omhu i forhold til at uddanne personalet i alle de nye tiltag. Der kommer en vejledning eller en mail, hvori tingene er beskrevet; altså en mail man skal forholde sig til midt i handleplaner, udgange, registreringer og relationsarbejde, opsyn, konflikthåndtering og meget andet.

Det er ikke seriøst. Vi kan ikke være det bekendt over for personalet, der løber sig halvt ihjel, og man kan bestemt heller ikke forvente den ensartethed, man efterspørger så tit.

Vi må sætte os sammen, og træffe de beslutninger der skal til; finde måder hvorpå opgaven løses, således at kerneopgaven stadig er holdepunkt for alle fængselsbetjente.

DET KRÆVER ET GODT HELBRED AT VÆRE SYG

Fængselsbetjente, der bliver afskediget på grund af sygdom, kan også blive hårdt ramt økonomisk midt i sygdommen og med risiko for store personlige konsekvenser til følge.

Af forbundssekretær René Larsen

Fængselsarbejde kræver stor robusthed og sygefraværet er højt. Kriminalforsorgen afskediger hvert år mellem 35 og 40 uniformerede medarbejdere. Det har ikke ændret sig væsentligt gennem de seneste mange år.

Fængselsforbundet er inde over samtlige afskedigelsessaer blandt det uniformerede personale. Vi oplever flere og flere sygemeldte, som kommer i langvarige og udsigtsløse ressourceforløb for at få afklaret deres arbejdsevne. Det har kommunerne en økonomisk interesse i. Kommunerne fradrager nemlig tjenestemandspensionen i ressourceforløbsydelsen. Næsten uanset sygdommens art og uden hensyntagen til hvad praktiserende læger og speciallæger skriver i forhold til en arbejdsprøvning, så følges lægernes udtalelser ikke.

Det er en trist udvikling, at rehabiliteringsteamene underkender, hvad lægerne skriver.

Lovgivningen siger klart, at alle – uanset alder – fortsat kan få tilkendt førtidspension, hvis de under ingen omstændigheder kan komme i arbejde eller i gang med en uddannelse. Det drejer sig om personer, hvor arbejdsevnen er væsentligt og varigt nedsat, samtidig med at det er åbenbart formålsløst at forsøge at udvikle arbejdsevnen. Alligevel træffes der afgørelser, som klart går imod, hvad læger og speciallæger indstiller.

Vores syge medlemmer har ofte brug for psykiatrisk behandling, som de ikke kan få, eller som de må vente længe

MANGE NEDSLIDTE FÆNGSELSBETJENTE

Risikoen for at blive ramt af nedslidning i Kriminalforsorgen er meget høj. Gennem de seneste ti år har 40 betjente i gennemsnit fået en helbredsbetings afskedigelse hvert år. Det svarer til, at 1,3 procent af alle fængselsbetjente årligt. Antallet er langt højere end på det øvrige arbejdsmarked. Ifølge Ankestyrelsen bliver 0,3 procent af de beskæftigede i Danmark årligt førtidspensioneret. Risikoen for førtidspension er altså over fire gange større for fængselsbetjente end for andre erhvervsgrupper.

” Det er ikke rimeligt, at syge mennesker skal ud i formålsløse afklaringsforløb.

på at få. De føler sig truet – ”hvis du ikke gør, som vi siger, kan du jo bare stoppe, og så kan du få kontanthjælp” – det er de udmeldinger, som de nogle gange hører.

De syge medlemmers tilstand forværres. De føler sig jaget og magtesløse. Det er ikke rimeligt, at syge mennesker skal ud i flere åbenbart formålsløse afklaringsforløb, som de har lægernes ord for ikke at magte.

Ressourceforløbene er ofte indholdsløse. Der bliver ikke lavet en ordentlig planlægning af forløbet. De medlemmer, der får et-årigt forløb, er som oftest ikke afklarede og bliver således forlænget. De syge medlemmer har en forventning om, at de inden for det år er afklaret, så de kan komme videre og få sig et liv med de skånebehov, de nu har behov for. Det kan være førtidspension, revalidering eller – som de fleste ønsker mest af alt – at komme tilbage på det ordinære arbejdsmarked. Ingen sygemeldte ønsker at være i denne situation.

Det lykkes for nogle få at komme tilbage på det ordinære arbejdsmarked, men desværre har vi en stor gruppe, som er i det offentlige system i årevis, inden der kommer en endelig afklaring. Vi ser dem blive indadvendte, magtesløse og mere syge af det.

Mange af de sygemeldte har desuden en arbejdsskade og venter også på afgørelse om tab af erhvervsevne. Det kan ikke afklares, før der er en endelig afklaring fra kommunen. Det er en umenneskelig behandling af syge mennesker.

Det er ren og skær kassetænkning fra kommunernes side at bruge langvarige ressourceforløb uden indhold.

NY TILLIDS- REPRÆSENTANT

NAVN: Bjarke Knudsen
STILLING: Fængselsbetjent
AFDELING: Renbæk Fængsel
ANCIENNITET: Ansat i Kriminalforsorgen siden 2004

TILLIDSKARRIERE

2015: Ny tillidsrepræsentant i Renbæk

Hvad fik dig til at blive tillidsrepræsentant?

Det var muligheden for at være med til at gøre Renbæk til en bedre arbejdsplads. At være med til at sætte dagsordenen og søge indflydelse. Vi kan ikke altid forvente, at arbejdsgiveren husker vores synspunkter. Derfor må vi gerne minde dem om vores arbejdsvilkår. At det for eksempel er os, som går rundt mellem de indsatte til hverdag.

Hvad vil du lægge vægt på i dit arbejde for medlemmerne?

Jeg vil lægge vægt på, at de ting som fungerer godt, også skal fungere fremover. At vi bevarer det gode samarbejde, som vi har med ledelsen, så vi får bragt vores synspunkter og argumenter frem via en god dialog. Men vi skal selvfølgelig også ændre de ting, som ikke virker.

Hvad regner du med, bliver din største udfordring som tillidsrepræsentant?

Det bliver at implementere reorganiseringen, hvor vi bliver en større organisation med fire institutioner samlet i Institution Vadehavet. Vi skal sørge for, at man ikke glemmer personalet i hele processen, når enhedsledere og enhedschefer skal til at definere deres arbejdsvilkår. De skal huske også at definere personalets arbejdsmiljø og få personalet med i processen. Ideen med tillidsreforment, som vi jo skal til at rulle ud, er jo, at vi skal have lov til at præge processen og tages med i beslutningerne. Det glæder jeg mig til at efterprøve.

ER DET HER MAN BESTILLER SÆLSAFARI?

"Har I nogle gode forslag til, hvor der er bedst at finde østers?"

"Kan jeg bestille fire billetter til jazz på åen?"

"Kan jeg bestille fem dagskort til Omme Å?"

Ja, man kan forestille sig meget. Vores fængsler har fået nye navne! Disse navne er for mig, fuldstændig hen i vejret. Og jeg kan høre på mine kollegaer, Facebook og andre steder, at der er rigtig mange, der har det som jeg. Ja, faktisk har jeg ikke stødt på en eneste person som har slået armene ud og sagt "Yes, det klinger!"

Jeg har altid været stolt af at være ansat i staten, at være tjenestemand og at være fængselsbetjent (den jobbetegnelse er da heldigvis kommet tilbage).

Har staten solgt fængslerne til områdekantorerne eller andet steds, siden det ikke skal hedde statsfængsler mere? Med de nye betegnelser er der jo ikke nogen, der aner, om vi sælger billetter til dit og dat, eller er blevet Midtjyns samlede turistinformation!

Andre steder går man i den rigtige retning – for eksempel sygehusene – her går man fra uforståelige latinske navne, til navne alle kan forstå og identificere sig med. Kriminalforsorgen går i den stik modsatte retning.

Jeg synes, at det er direkte flovt og nedværdigende for mig, hvis jeg skal forklare det over for familie og venner, at vores statsfængsler nu hedder Vadehavet, Omme Å, Odense Å eller Midtjyn og så videre. At skulle forsvare, at der bliver brugt hundrede tusinder kroner, ja måske meget mere, gør det ikke bedre. De penge kunne være brugt meget bedre til at give os en lønforhøjelse. Det har vi jo ikke set noget til, siden vi gik over til ny løn, men det er en helt anden snak, som jeg ikke skal belemre jer med her.

Troede da egentlig i min naivitet, at jeg efter 34 år havde set det værste.

Mange hilsner fra
Svend-Erik Møller
Statsfængslet på Søbysøgård

DE INDSATTE SAGDE FARVEL OG HELD & LYKKE TIL LIS

Se hvad de indsatte har lavet til Lis Vig på hendes sidste arbejdsdag i Sønder Omme. Sådan skriver tillidsrepræsentant Peter Kempf til fagbladet.

Han fortæller, at der efterfølgende var fælles hygge mellem indsatte og ansatte på afdeling D.

Også en hilsen til Lis fra fagbladet. Tak for dine artikler!

DEBAT

Debatindlæg (max 750 ord) sendes til redaktion@faengselsforbundet.dk.
Følg også debatten på Facebook, Twitter og Instagram.

HUSK AT FØLGE OS

VI HAR GJORT DET NEMT AT VÆLGE EN BILFORSIKRING DER PASSER TIL DINE BEHOV

Hos Tjenestemændenes Forsikring køber du først en grunddækning og vælger herefter selv de ekstradækninger, du har behov for. Vælg fx.:

- **Parkeringskade:**

Ingen selvrisko ved parkeringskade, når bilen er lovligt parkeret.

- **Lånebil:**

Særlig god dækning, fx ved totalskade og tyveri af din bil.

Og så bliver du i øvrigt elitebilist, når du fylder 30 år – helt automatisk.

Få et tilbud hos din forsikringstillidsmand eller gå ind på tjm-forsikring.dk/bil

Se alle
dine dæknings-
muligheder på
**tjm-forsikring-
dk/bilekstra**

